

Από την κομματική πολιτική στον ελευθεριακό σοσιαλισμό

Felipe Correa*

Είναι καιρός να συμφωνήσουμε ότι η θεσμική κομματική πολιτική δεν έχει να προσφέρει απαντήσεις στα πιο πιεστικά προβλήματα της κοινωνίας, αυτά που περιστρέφονται γύρω από την ευημερία, την ευτυχία, την ελευθερία και την ισότητα για όλους μας. Αυτός είναι ο λόγος που μπορούμε να δούμε ότι η ελευθεριακή σοσιαλιστική εναλλακτική λύση μπορεί να βρίσκεται στο σωστό δρόμο. Το συμπέρασμά μας είναι ότι η πολιτική θα πρέπει να ασκείται εκτός του κοινοβουλευτικού φόρουμ, από τους ανθρώπους στους δρόμους, μέσω της άμεσης δράσης. Με τον τρόπο αυτό, ως κίνημα, θα πρέπει να αποτελέσουμε κάτι που να προσφέρει μια πραγματική εναλλακτική λύση στη θεσμική πολιτική η οποία είναι υπό κατάρρευση.

Τρεις βασικές αρχές, που ορίζονται κατωτέρω κατά προσέγγιση, μπορούν να συνθέσουν τη δραστηριότητα σε αντίθεση με την κοινοβουλευτική πολιτική:

1. *Αυτοδιεύθυνση*. Η αυτοδιεύθυνση είναι ένα πρακτικό παράδειγμα που αποσκοπεί στην εξάλειψη της ιεραρχίας στον χώρο εργασίας και στην επίτευξη της κοινότητας, εξασφαλίζοντας ότι όλοι λαμβάνουν τους πλήρεις καρπούς των προσπαθειών που καταβάλουν και μπορούν να έχουν λόγο σε θέματα που τους αφορούν. Είναι αυτο-οργάνωση, μια εναλλακτική λύση στη μισθωτή εργασία και στην πολιτική της αντιπροσώπευσης στους πολιτικούς. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από εκείνους που επηρεάζονται από κάθε θέμα, μέσω των οριζόντιων συνελεύσεων διευκολύνοντας έτσι την πλήρη συμμετοχή (στις πραγματικές διαδικασίες) από όλους. Η αυτοδιεύθυνση καθιστά εφικτό για τους ανθρώπους να έχουν οι ίδιοι τον έλεγχο της ζωής τους, οργανώνοντας και συζητώντας πολιτικά, το αντικείμενο αυτό που αποσπά την εξουσία λήψης αποφάσεων και τη δίνει πίσω από τα χέρια των λίγων πολιτικών πίσω στο λαό. Αυτό ισοδυναμεί με το δικαίωμα της ανάκτησης της χάραξης και της ανάληψης πολιτικών αποφάσεων που είχαν κλαπεί από εμάς από το εν λόγω είδος κοινοβουλευτισμού.

2. *Φεντεραλισμός*. Λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες των δομών της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας ... το σύστημα που θα πρέπει να πάρει τη θέση του είναι ο φεντεραλισμός. Ο φεντεραλισμός (ή ομοσπονδιακό σύστημα) είναι μια πολιτική διευθέτηση που σχεδιάστηκε για να αντικαταστήσει την κομματική πολιτική εκπροσώπηση από κάτι διαφορετικό, που χτίστηκε από το μηδέν και έχει τις ρίζες του σε πραγματικές ανάγκες του λαού. Με βάση αυτήν τη ρύθμιση, τα άτομα συνενώνονται σε κοινότητες, οι κοινότητες σε ευρύτερες οργανώσεις και ούτω καθεξής. Μέσα σε αυτές τις ομοσπονδίες δεν υπάρχει ιεραρχία, οι αποφάσεις λαμβάνονται σε μη ιεραρχικές συνελεύσεις και εκπρόσωποι επιλέγονται -με περιστρεφόμενη και ανακλητή εντολή- μεταφέροντας απλώς τις αποφάσεις που ελήφθησαν σε αυτές τις συνελεύσεις σε πιο ευρείς φορείς. Ο φεντεραλισμός, να το πούμε έτσι, είναι η αυτοδιεύθυνση στην πολιτική. Αναγνωρίζει τα όρια και παρέχει πλήρη αυτονομία στα μέλη, δημιουργώντας ένα πολιτικό πλαίσιο όπου ο λαός μπορεί να συμμετέχει ενεργά σε μια πολιτική ζωή που προσφέρει και χαρακτηρίζεται από αλληλοσεβασμό. Στην αυτοδιεύθυνση, δεν εμπιστευόμαστε τις επιθυμίες μας σε κάποιον ο οποίος στη συνέχεια πηγαίνει για να «κάνει πολιτική» για λογαριασμό μας. Εμείς οι ίδιοι θα χειριστούμε μια τέτοια σημαντική διαδικασία λήψης αποφάσεων.

3. Ηθική. Θεωρούμε την πολιτική και την ηθική ως άρρηκτα συνδεδεμένα. Η έννοια της λέξης, δεδομένου ότι αντανακλά τις ηθικές αξίες μας, πρέπει να ενισχυθεί με ένα θεωρητικό σύστημα μέσω του οποίου μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη ως ένα σύνολο κανόνων. Η δεοντολογία πρέπει να γίνει κατανοητή ως μια αρχή που κοιτά πέρα από τα μεμονωμένα ή τα παραταξιακά συμφέροντα. Περιλαμβάνει κάτι μεγαλύτερο από το άτομο και πρέπει να γίνει κατανοητή ως καθολική / οικουμενική, δηλαδή, θα πρέπει να εκλάβει τόσο σοβαρά υπόψη τα συμφέροντα των άλλων όσο και τα δικά μας και να εφαρμόζονται συστηματικά. Μια ηθική πολιτική θα πρέπει να ασχολείται με όλους όσους επηρεάζονται από αυτή και θα πρέπει να ενισχύει τα συμφέροντα αυτών των ανθρώπων, ως ένα μέσο για την επιλογή των δράσεων εκείνων που ταιριάζουν καλύτερα σε αυτούς. Η ηθική απαιτεί επίσης μια προσέγγιση βάσει της οποίας οι σκοποί που επιδιώκουμε να καθορίζουν τα μέσα που χρησιμοποιούμε για την επίτευξή τους. Είμαστε υπέρ της ελευθερίας και καταδικάζουμε κάθε μορφή καταπίεσης και αυταρχισμού, καθώς και, ως εκ τούτου, ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούμε πολιτικά ταιριάζει με αυτό το ιδανικό. Εξ ου και η οριζόντια προσέγγιση, η άμεση δράση, και η συνειδητοποίηση που προσπαθεί να αναδείξει τη δυναμική του κάθε ατόμου και την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ευτυχία, που είναι πάντα αξίες που διεγείρουν την πολιτική μας δράση, έτσι ώστε αυτά τα πράγματα είναι πάρα πολύ σημαντικό να αφεθούν σε ένα μέλλον που δεν έρχεται ποτέ.

Οι αρχές αυτές δεν πρόκειται να γίνουν πραγματικότητα από τη μια μέρα στην άλλη ή τον επόμενο χρόνο. Το μεγάλο δίδαγμα που αντλούμε από αυτά είναι ότι μπορούν (και πρέπει) να ανανεώνουν μέρα με τη μέρα τις πρακτικές μας, έτσι ώστε να δουλεύουμε πολιτικά -αν και εκτός του κοινοβουλευτικού πλαισίου- προκειμένου να οικοδομηθεί μια πραγματική δημοκρατική εναλλακτική λύση (με την έννοια της άμεσης δημοκρατίας) που να μπορεί να οργανώσει την κοινωνία, στον εργασιακό χώρο καθώς και στις κοινότητές μας, έτσι ώστε να διαπνέεται από ηθικές σχέσεις, με αποτέλεσμα να ασκηθεί πίεση στην κυβέρνηση και να την αναγκάζει να προβαίνει σε παραχωρήσεις στο όνομα της ευημερίας μας, οδηγώντας την κοινωνία στο δρόμο της ελευθερίας.

Αυτό πρέπει να κατανοείται ως: α) ικανοποίηση όλων των υλικών αναγκών του κάθε ενός από εμάς και β) να γίνει το επίτευγμα της απρόσκοπτης ανάπτυξης όλων των δυνατοτήτων μας, απαλλαγμένης από την καταπίεση του κεφαλαίου και τους Κράτους, ελευθερία για όλους και όχι μόνο για μια συγκεκριμένη ομάδα. Ας αφήσουμε τις εκλογές κατά μέρος. Δεν εξυπηρετούν κανένα σκοπό. Ας συμμετάσχουμε τώρα στην πολιτική, εδώ, όπου ζούμε.

Το ακόλουθο απόσπασμα του Jaime Cubero λέει πολλά:

“Όλη η ζωντανή κινητοποίηση των μαζών, έτοιμη να εκραγεί, καναλιζάρεται έντεχνα με την ψηφοθηρία. Αλλά είναι ακριβώς αυτή η προσπάθεια που πρέπει να κατευθυνθεί σε άμεση δράση από τις μάζες και μέσω της ελευθεριακής σοσιαλιστικής εκπαίδευσης -για μας ο σοσιαλισμός σημαίνει απλώς την ελευθερία- και από πρακτική πλευρά μέσω του αγώνα και της οικονομικής οργάνωσης για μια ελευθεριακή σοσιαλιστική ζωή. Αν συνέβαινε αυτό, το αποτέλεσμα θα ήταν πολύ διαφορετικό. Η αναρχική κριτική κατά των εκλογών είναι πολύ σημαντική και τα επιχειρήματά της θα μπορούσαν να γεμίσουν τόμους. Ο αγώνας για τον στόχο

κάποιου είναι η Άμεση Δράση. Οι ελευθεριακοί σοσιαλιστές το βρίσκουν αυτό προτιμότερο και το αγκαλιάζουν”.

(Jaime Cubero, Οι Εργάτες, η Πολιτική και οι Εκλογές).

Εξ ου και η επιτακτική ανάγκη μας, υποστηρίζοντας την πολιτική του ελευθεριακού σοσιαλισμού ως μια διέξοδο από την κατάρρευση της κοινοβουλευτικής πολιτικής. Ότι, αντί να αποσπά το ενδιαφέρον μας ή παρακινώντας μας στο να “ψηφίσουμε με περισσότερη σύνεση” κατά τον ερχόμενο χρόνο, πρέπει να μας ενθαρρύνει στην άμεση δράση, την προπαγάνδα για λογαριασμό των ιδανικών μας και το να συνεργαστούμε με τις κοινότητες και τα κινήματα παντού γύρω μας. Έχουμε καθήκον να δώσουμε μια απάντηση στους πολιτικούς που διοικούν αυτή τη χώρα και τον κόσμο!

**Ο Felipe Corrêa είναι Βραζιλιάνος αναρχικός. Το κείμενο αυτό δημοσιεύτηκε αρχικά ως “An Anarchist View of the Country’s Political Crisis,” (“Μια Αναρχική Άποψη για την Πολιτική Κρίση της χώρας” στο τεύχος 1, VIII 2005, της εφημερίδας Protesta! (“Διαμαρτυρία”). Μετά άλλαξε ο τίτλος ως “From Party Politics to Libertarian Socialism”. Αγγλική μετάφραση: Paul Sharkey. Ελληνική μετάφραση Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης, Μελβούρνη, Νοέμβρης 2015.*